

Politiskt program 2023-2026

INLEDNING

Ystads Arbetarekommun

I. KLIMATOMSTÄLLNING OCH SAMHÄLLSPLANERING

Klimat- och miljöfrågorna är vår tids ödesfrågor. Vårt nuvarande sätt att i accelererande takt förbruka jordens resurser är ohållbart och ett allvarligt hot mot vår välfärd. Jordens medeltemperatur stiger. Det får allvarliga konsekvenser för den mångfald av arter som utgör våra ekosystem, producerar syret och maten som vi behöver för vår överlevnad. Havsnivån höjs. Det krävs krafttag och genom att agera lokalt, regionalt, nationellt och internationellt kan vi motverka följderna. Vi måste genomföra en grön omställning som minskar de sociala, ekonomiska och regionala klyftorna. Det ska vara en trygghet i omställningen där alla ska vara med.

Socialdemokraterna vill skapa nya gröna jobb i hela landet genom storsatsningar på infrastruktur, vägar, järnvägar och grön teknik. Det ska vara med goda anställningsvillkor, arbetsmiljö och lönenivå. Genom rätt investeringar bidrar vi också i arbetet mot klimatförändringarna och för ett bättre klimat. Genom en grön tillväxt skapas nya schyssta jobb.

Socialdemokraterna i Ystad vill att Ystads kommun ska vara ett föredöme i arbetet och vara ledande i den hållbara utvecklingen och klimatomställningen. Vi vill satsa på att det ska vara en bra natur på land och i havet. Djur och växter får därmed bra livsbetingelser och vi människor får en bättre livsmiljö. Kommunen måste stärka möjligheterna till skydd mot skador av olika slag. Senast 2030 ska vi vara en klimatneutral kommun.

1. Biologisk mångfald och en sund havsmiljö

Hållbarhet omfattar tre delar: ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet. Alla tre behövs och det ska råda balans mellan dem.

Den biologiska mångfalden är en förutsättning för allt mänskligt liv. Fungerande ekosystem ger ökat skydd för jordbrukets grödor, pollinering av växter, mat från haven, rent dricksvatten och de bidrar till ett stabilare klimat. För att uppnå detta behövs omläggningar inom jordbruk och fiske och i användandet av mark för byggnation. Miljön behöver tas om hand bättre än i dag och i ökad utsträckning påverka flertalet kommunala beslut.

Östersjön och vattendrag i kommunen är viktiga, för oss människor en källa till rekreation och mat. I vår kommun finns en av Sveriges bästa sandstränder. För att bevara den behövs en havsmiljö med avsevärt lägre förekomst av mikroplaster, minskad övergödning och lägre tillförsel av tungmetaller och farliga kemikalier. Utfiskningen måste stoppas. Samarbete med andra kommuner, regioner och länder är viktigt för att Östersjön ska bli renare och friskare.

Socialdemokraterna i Ystad vill att

- en checklista liknande barnchecklistan avseende klimat- och miljöpåverkan införs,

- försvaret av den biologiska mångfalden ska vara ett prioriterat mål i all samhällsbyggnad,
- fler våtmarker skapas,
- möjligheter till återvinning och avfallshantering förenklas både för hushållen och företagen,
- i alla upphandlingar som kommunen gör, ska det finnas tydliga miljö-, klimat- och sociala krav,
- det ska serveras klimatsmarta och hållbara måltider från kommunens kök.

2. Samhällsbyggnads- och stadsbyggnadsplanering

Förutsättningarna för vår gemensamma samhälls- och boendeplanering förändras efter hand som följderna av klimatförändringarna blir verklighet – och kännbara. Infrastruktur som energiförsörjning, VA-system, transporter, matförsörjning behöver tillgodose grundläggande behov. Själva livsmiljön ska kunna fungera och vara hållbar i de nya förutsättningarna. Migration och en ökande befolkning ställer krav på nytänkande, inte minst i vår lokala miljö som växt fram under hundratals år. Mark för olika ändamål som inte är jordbruk eller natur behöver användas smartare än i dag.

Socialdemokraterna i Ystad vill att

- Ystad ska vara ledande i klimatomställningen,
- all stadsplanering utgår ifrån hållbarhetskrav,
- möjligheterna utvecklas till stadsodling, med växter och odling runt, i och på hus,
- företagsparker utvecklas, i staden och på landsbygden, som satsar på att förbättra miljö och klimat,
- detaljplan för en första del av Hamnstaden påbörjas,
- kommunens fastighetsbestånd ses över för bättre samordning.

3. Energi- och elförsörjning

Sverige behöver en fortsatt produktion av fossilfri, planerbar el. Vi behöver säkra att rätt förutsättningar finns på plats för att behålla en trygg elförsörjning genom ökad utbyggnad av förnybar el, energieffektivisering, energilagring och ökad flexibilitet i elsystemet.

Kommunen måste skaffa egen elproduktion för att motverka att det uppstår elbrist vid hög belastning, eftersom södra Sverige redan i dag har effektbrist vid vissa tillfällen. Solpaneler och solfångare av olika slag för elförbrukningen i kommunens egna verksamheter ska byggas ut. Kommunen behöver också bli en elproducent för att öka el-utbudet totalt. I södra Sverige kan det uppstå kapacitetsbrist och bristen på el kan vara en flaskhals för att exempelvis bygga nya bostäder, kommunala anläggningar och företagens nyetableringar. Detta är ett problem i dag, trots att Sverige som helhet har en överkapacitet av el.

Socialdemokraterna i Ystad vill att

- energi- och elförbrukningen ska minska,
- kommunen installerar anläggningar för förnybar elproduktion, främst till den egna förbrukningen,
- det byggs havsbaserad vindkraft.

4. Kommunikationer

Transporter har under lång tid stått för en stor del av utsläppen av växthusgaser eftersom drivmedlen varit fossila bränslen. Det individuella bilåkandet har ökat, med följd att mer mark, råvaror och andra naturresurser tas i anspråk. Den omställning som nu krävs handlar om att förbättra tillgången till kollektivtrafik, att möjliggöra godstrafik på järnväg och att utveckla andra typer av transportmedel. Övergripande mål för planering av kollektivtrafiken ska vara dels att tillgodose näringslivets behov av kompetensförsörjning och människors behov av att nå arbetsplatser, dels våra invånares behov av service och aktiviteter på fritiden. Infrastrukturen till vår kommun och inom kommunen behöver utvecklas och förbättras.

Socialdemokraterna i Ystad vill att

- byggande av cykelvägar och cykelbanor prioriteras,
- kollektivtrafiken till grannkommunerna i sydöstra Skåne utökas till halvtimmestrafik,
- Ystads kommun i samverkan med Ystads Hamn och Logistik och näringslivet ska göra en plan för hur trafiken på Dragongatan kan få bättre flöde,
- arbetet med att utveckla dubbelspårig järnvägstrafik ska fortsätta,
- E65:an ska vara dubbelfilig hela sträckan Ystad-Malmö,
- kollektivtrafiken till kommunens alla delar ges bättre förutsättningar,
- kommunen fortsätter ställa krav på statliga myndigheter att förbättra för transporterna till och från hamnområdet i Ystad.

5. Beredskap, medvetenhet och trygghet

Vi blir allt mer medvetna om att vi lever i en osäker tid då kraven på åtgärder ökar för att bibehålla ett säkert och tryggt civilsamhälle. Vår civila beredskap behöver förbättras på alla nivåer. Vid händelse av katastrofer, terrorhot eller annan omstörtande händelse ska kommunen stå rustad med väl förberedda planer och en organisation redo att möta händelsen.

Det är grundläggande att vi har en säker elförsörjning i händelse av kris, i första hand vitala funktioner som ledningscentraler, kommunikationsvägar och nödvändig infrastruktur. Här behövs reservkraft som alltid startar vid strömavbrott. Likaså behövs en ökad IT-säkerhet för att säkerställa den kommunala driften av kommunens system.

Samordning är avgörande, främst mellan SÖSK-kommunerna och över kommungränserna, för ett säkert informationsutbyte som gör att ansvariga fattar korrekta beslut i krissituationer. Samverkan ska också ske gentemot staten, försvarsmakten och dess olika delar, hemvärnet, sjöräddningen med flera. Vidare kan civila krafter vara aktuella, som exempelvis yrkesfiskare vid vattenolyckor och lantbrukare för brandbekämpning. Vi behöver ställa krav gentemot det statliga ansvaret vid större händelser för att underlätta insatser genom statlig samordning gentemot kommunerna.

Andra åtgärder för att förbättra beredskapen är att öka tillgången till deltidsbrandmän. För ökad trygghet ska gator och torg förses med lämplig belysning, skymmande växtlighet röjas eller gallras bort och fysiska hinder för olycksbekämpning ska byggas bort.

Socialdemokraterna vill att

- resurser avsätts för att ta fram och genomföra en samlad plan för krishantering och beredskap,
- en informationsplan utarbetas om kommunens säkerhets- och krishantering,

- kurser/information om säkerhetsarbete erbjuds företag och föreningar i kommunen,
- en belysningsplan utarbetas,
- möjligheterna utreds om att inrätta kommunala trygghetsskapande kombinationstjänster.

6. En bred demokratisk förankring

Klimatomställningen är ett samhällsbygge. Ingen enskild och inget enstaka företag kan ensamt åstadkomma det som krävs. Arbetet måste ske tillsammans i kommuner, byar och stadsdelar, folkrörelser och föreningsliv och i samverkan mellan arbetsmarknadens parter. Klimatfrågan kommer att vara ännu mer påtaglig för varje ny generation. Barn och unga måste få goda kunskaper om vad som kan göras – själva, tillsammans med andra, och genom demokratiskt fattade beslut. En klimatomställning där alla kan delta och ställa om efter förmåga, och som säkrar och ger arbetstillfällen, är också grunden för den breda uppslutning som gör omställningen socialt hållbar och minskar risken för konflikter. Det starka samhället ska finnas där så att man kan gå från den gamla tekniken till de nya jobben.

Socialdemokraterna i Ystad vill att

- omställningen mot ett hållbarare samhälle prioriteras i de politiska besluten,
- den gröna omställningen i Ystad ska ha en bred folklig förankring, med engagemang i föreningslivet och hela civilsamhället,
- alla möjligheter till ekonomiskt stöd och kunskapsuppbyggnad förs ut och tas tillvara.

II. HÅLLBARHET OCH TRYGGHET

För att skapa ett starkare samhälle behöver vi ett konkurrenskraftigt näringsliv, byggt såväl på stora exportföretag som på små och medelstora företag. Vi socialdemokrater vill ta tillvara på växtkraften i entreprenörskap och småföretagande och vi vill stärka näringslivsklimatet så att befintliga företag och potentiella nya företag kan växa. För att underlätta för småföretag att våga ta steget och anställa måste hela samhället vara med och dela på riskerna. Ett viktigt utvecklingsområde med betydande potential är landsbygdens bidrag i omställningsarbetet.

Möjligheterna är avgörande för företagen att tillgodogöra sig digitaliseringen, finansiera expansion, anställa nyckelpersoner, utveckla nya varor och tjänster och få stöd för export till växande marknader. Det handlar bland annat om investeringar i förbättrad infrastruktur och bättre samverkan mellan politik och näringsliv.

En viktig del i omställningen är också att erbjuda kompetensutveckling och stöd vid övergång mellan jobb eller verksamhetsområden och att ge kunskaper om ny teknik, arbetssätt och metoder. Kvaliteten i de tjänster som de kommunala förvaltningarna ansvarar för har starkt samband med kvaliteten i de anställdas arbetsmiljö. Vi vill värna båda dessa sidor av, i praktiken, samma mynt.

Socialdemokraterna i Ystad vill att

- småföretag och entreprenörer ska få bättre förutsättningar att växa och utvecklas,
- kommunen tar fram mark för företagsetablering,
- regelverken förenklas med målet att fler företag kan växa och anställa,
- småföretag får bättre stöd för att våga investera och anställa,
- kriterier för att bedöma grön tillväxt utvecklas.

1. Full sysselsättning och bra arbetsvillkor

Socialdemokraterna vill investera i jobb, skola, vård och omsorg. Ett starkt samhälle med en trygg välfärd går före stora skattesänkningar. Vi vet att grunden för all annan politik vi vill genomföra är att alla som kan jobba också jobbar. Den som är arbetssökande ska möta både tydliga krav och goda möjligheter att gå vidare till nästa jobb, kanske via en utbildning. Den som har blivit av med jobbet ska ha en trygg a-kassa och kunna lägga fokus på att söka nästa jobb. Nyanlända invandrare ska kunna lära sig svenska och skaffa sig de kunskaper som krävs för att jobba. Den som har svårt att hitta jobb ska få stöd genom exempelvis en extratjänst.

Den generella bilden är att de som arbetar inom välfärden upplever arbetet som mycket meningsfullt. Men under några decennier och särskilt de allra senaste åren har påfrestningarna ökat betydligt, inte minst genom pandemi-krisen. Men arbetsvillkoren och arbetsmiljön har också påverkats av nedskärningar, marknadisering och organisationsformer som ger otrygghet, stress och i värsta fall utbrändhet och flykt från yrket. Behoven av förändringar har uppmärksamats under lång tid och nu är det hög tid att motverka den negativa utvecklingen.

Socialdemokraterna vill att normen på svensk arbetsmarknad ska vara att anställningar är tillsvidare på heltid och omfattas av kollektivavtal. "Delade turer" ska utgå som organisationsform. Välfärdssektorn ska gå före. Vi vill nå ett mål om att minst 90 procent av Sverige välfärdsarbetare ska ha tillsvidareanställning på heltid under nästa mandatperiod. Vidare kommer vi att arbeta för att de som jobbar inom vård och äldreomsorg ska ha lagstadgad rätt till den skyddsutrustning som krävs för att kunna utföra sitt arbete på ett tryggt

och säkert sätt. Regelverk behöver också komma på plats för ett system där korttidsarbete vid en lågkonjunktur ska ge löntagare rätt till kompetensutveckling samtidigt som de behåller sin anställning. Inom hemtjänsten behöver arbetsorganisationen utvecklas parallellt med satsningar på kompetensutveckling.

Ett annat område är byggbranschen. För att säkerställa tillväxten av rätt kompetens måste det finnas krav på att ta emot lärlingar. När marknadskrafterna får råda blir framtidens byggnadsarbetare bortrationaliserade till förmån för flexibla bemanningsföretag, inte sällan från låglöneländer. Det är därför rimligt att företag som bygger ett särskilt boende eller bostäder till allmännyttan också tar in lärlingar. Om vi inte klarar att rusta och utbilda framtidens byggnadsarbetare kommer vi inte heller klara målen för klimatsmart, innovativt byggande.

Socialdemokraterna i Ystad vill att

- kommunens ansvar i arbetsmarknadsinsatser förstärks och utvecklas,
- det ställs krav på att det finns kollektivavtal i samband med alla upphandlingar,
- att det införs lärlingsklausuler i alla offentligt finansierade byggprojekt,
- kommunen ansöker om medel ur olika fonder till sysselsättningsåtgärder och ett livslångt lärande,
- unga som varken arbetar eller studerar erbjuds stöd för att etablera sig i arbets- och samhällslivet,
- samverkan fortsätter utvecklas mellan kommunens utbildnings- och socialförvaltningar, näringslivsenheten, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen,
- att samarbete mellan kommunen och näringslivet fortsätter, i flera olika forum.

2. En kreativ och välkomnande kommun för ökad gemenskap

I vår kommun finns ett rikt förenings- och kulturliv som ger attraktivitet och gemenskap för kommunen som helhet. Socialdemokraterna i Ystad vill förstärka och vidareutveckla detta. Vi vill öka möjligheten till riktade stöd till enskilda projekt, stödet ska gå till föreningar i hela kommunen och återinföras till föreningar utan vinstintresse med samhällsnyttiga funktioner.

Övergripande mål för föreningsstödet ska vara att stärka den sociala gemenskapen och förbättra folkhälsan. Stödet till föreningslivet bör ges en betydelsefull roll i att hindra att unga och vuxna dras in i brottslig verksamhet och att minska segregationen.

Kommunen ska i vissa fall underhålla och utveckla mötesplatser i hela kommunen och även bidra till ute-gym och lekplatser på fler ställen i kommunen. På skolorna kan det redan i dag finnas lokaler att hyra för att användas som repetitionslokaler, inspelningsstudior eller ge möjligheter för olika kulturutövare att organisera arrangemang i sin verksamhet. Dessa möjligheter kan utnyttjas bättre.

Ystad som kulturstad behöver lyftas fram än mer än vad som nu är fallet. Förutom kravet att, vid nybyggnation, en procent av investeringskostnaden ska avsättas till utsmyckning bör en målsättning formuleras om att konst i det offentliga rummet ska bidra till kommunens attraktivitet och roll som regional kärna. Olika former av fritids-/kulturpromenadstråk, både i staden och på landsbygden är exempel på nya inslag med detta syfte.

Ystads kulturinstitutioner kan öka samverkan sinsemellan, exempelvis mellan skolor och äldreboenden, eller med näringsliv/företag. Vi vill även skapa nya, årligen återkommande

institutioner/evenemang för kulturaktiviteter med syftet att bredda perspektiven genom lokala, internationella och interkulturella teman.

Det offentliga rummet ska vara tillgängligt för alla. Anpassningar i det offentliga rummet ska vara ett ständigt pågående projekt. Ett arbete för att genomföra funktionshinderspolitikens nationella mål och FN-konventionen för funktionshindrade ska påbörjas under mandatperioden. Arbetet ska genomsyra all verksamhet i kommunen. I utvecklingsarbetet ingår också att säkerställa att verksamheterna i kommunen klarar av att uppfylla lagkraven i lagen om digital tillgänglighet.

Socialdemokraterna i Ystad vill att

- ett samhälle med mångfald som värdegrund genomsyrar alla verksamheter i kommunen,
- det offentliga rummet ska fortsatt anpassas för tillgänglighet,
- ett arbete inleds för att genomföra de nationella målen för funktionshinderpolitiken,
- konkreta åtgärder vidtas för att uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning,
- målen och riktlinjerna för beslut om föreningsbidrag ses över,
- Kulturskolan ska söka ökat samarbete med andra verksamheter,
- spontanidrott utomhus ges bättre förutsättningar på fler platser i hela kommunen,
- kommunen tar fram ”kulturella kommunala sommarjobb”,
- kommunen utvecklar projekt för arbetsmarknads-/sysselsättningsskapande åtgärder på kulturområdet,
- ett återkommande kulturevent arrangeras varje år.

III. DEMOKRATISK KONTROLL ÖVER VÄLFÄRDEN

För Socialdemokraterna är en stark välfärd vårt bästa verktyg för ökad trygghet och jämlikhet. Det vi sammanfattar i ordet välfärd ska ge en lika bra förskola och skola åt alla barn - oavsett föräldrarnas ekonomi. Den ska erbjuda sjukvård efter behov – inte efter plånbok. Och den ska bidra till samma trygga äldreomsorg till byggnadsarbetaren som till direktören.

Arbetarrörelsen har från början kämpat för att ”vanligt folk” ska ha likvärdiga förutsättningar för ett bra liv. En bra grundtrygghet, helt enkelt. Vi vill att skattepengar som vi betalar till välfärden ska gå till just välfärden. Över tid kommer samhällsförändringar och händelser i omvärlden som leder till nya krav, behov eller åtgärder för att nå detta. Då ska vi besluta gemensamt om lösningar. Det vill vi diskutera i valrörelserna.

Kommunernas ansvar för välfärden är att genomföra riksdagens övergripande beslut. Kommunen ska ansvara för att styra och till största del driva verksamheterna i förskolor, skolor, vård- och omsorgsboenden, socialt stöd och, till dels, kulturliv. Och det sker i samverkan med privata eller andra företag eller organisationer i stat och näringsliv.

1. God kommunal service i hela vår kommun

Socialdemokraterna Ystad ställer inte upp på nedmonteringen av den kommunala servicen på landsbygden och i byarna. Vi menar att det är av yttersta vikt att landsbygden har kvar sina mötesplatser och samlingslokaler såväl som förskolor/skolor och vård-/omsorgsboenden, med goda kvalitativa förutsättningar för sin verksamhet. För detta kan det krävas nya lösningar, exempelvis då det gäller fordon och turer för transporter eller bättre kontaktvägar med kommunens förvaltningar såväl som för inköp av varor och tjänster. Det krävs ett varierat boendebud och en samhällsservice som förstärker möjligheterna att bo och verka både på mindre orter och på landsbygden.

Det gäller, kort sagt, att hitta nya vägar för att stötta, utveckla och berika byarna i Ystads kommun och det gör man bäst i samförstånd med de människor som bor där. På landsbygden finns mycket kreativitet, många småföretagare, byalag och ett stort föreningsliv som vi vill ta vara på. Ett betydligt större engagemang från kommunen i nära och målinriktat arbete tillsammans med byalagen ska stärka utvecklingen.

Socialdemokraterna i Ystad vill att

- anslaget till landsbygdsinvesteringar höjs kraftigt,
- bostadsbyggandet, med olika boendeformer, ska ligga på en hög nivå och hålla en jämn takt i hela kommunen,
- kollektivtrafiken förbättras med tätare tidtabeller och fler hållplatser utanför staden,
- ett arbete startar för att ta fram en strategi och planera för bättre och likvärdig samhällsservice i kommunens alla delar,
- behov av barnomsorg, skola och äldreomsorg i kommunens olika delar kartläggs som underlag för beslut om framtida planer,
- fiberanslutning för stabil uppkoppling byggs ut.

2. En god start i livet

Socialdemokraterna vill att barn och unga ska få växa upp i gemenskap, delaktighet och trygghet. Det ska finnas fritidsaktiviteter för alla där man kan utveckla sina förmågor. Det ska finnas en naturlig samverkan med föreningslivet, med olika typer av mötesplatser och verksamheter i hela kommunen. På dessa mötesplatser ska vi arbeta förebyggande mot alkohol och droger. Barn och unga ska få bättre möjlighet att påverka och göra sina röster hörda genom Ungdomsfullmäktige och på andra sätt.

Vi ska arbeta för jämlikhet och kompensera för skillnader, till exempel genom att elevpengen varierar beroende på barnens och elevernas behov av stöd. Skolan ska vara helt kostnadsfri och ska motverka skillnader i barnens förutsättningar.

De kommunala skolorna ska värnas. Socialdemokraterna kommer aldrig att acceptera att friskolor konkurrerar ut välfungerande kommunala skolor. Vi kommer också göra allt vad vi kan för att försäkra oss om att skattemedel som är avsedda att gå till barn och unga också går till dem och deras utbildning och att resurser tilldelas verksamheterna efter behov. Kommunen bör också etablera kontakt med fristående skolor i ökad utsträckning.

Vi ska motverka psykisk ohälsa bland våra barn och unga genom att rätt stöd kan sättas in i rätt tid. På så sätt kan vi förhindra att barn och unga tvingas leva med psykisk ohälsa som kunde ha bearbetats.

Meningsfull sysselsättning är en viktig del i det förebyggande arbetet mot alkohol och droger. Fritidssysselsättning och en stabil skolgång ger också goda förutsättningar inför ett gott arbetsliv som vuxen. Att bli delaktig i en gemenskap förhindrar ofta psykisk ohälsa bland barn och unga. Psykisk ohälsa kan leda till ett sökande efter gemenskap i umgänge som inte har gynnsamma aktiviteter. Kommunens ansvarsområde är att den meningsfulla fritidssysselsättningen fungerar för alla barn och unga är därför helt avgörande.

Socialdemokraterna vill att de kommunala skolorna byggs ut så mycket som behövs för det ökande antalet barn och elever. Skolorna ska säkra att barn och elever har en stimulerande, trygg miljö och i allt högre utsträckning når godkända resultat. Vuxenutbildningen, inklusive yrkeshögskoleutbildning, ska vara i takt med vuxnas och arbetsmarknadens behov av kompetensutveckling i sydöstra Skåne.

Socialdemokraterna i Ystad vill att

- det resurserna till skolan ska fördelas utifrån barnens/elevernas behov,
- det avsätts ökade resurser till arbetet mot psykisk ohälsa,
- det kommunala drogförebyggande arbetet ges utrymme för ett omtag genom ökade resurser,
- verksamheter inom förskola/skola stimuleras till ökad samverkan med föreningslivet,
- skolan ska vara helt kostnadsfri,
- kommunen ska ha insyn i friskolornas verksamheter,
- förutsättningarna utreds för yrkeshögskoleutbildning,
- den kommunala vuxenutbildningen och folkbildningen stärker samarbetet,
- utbudet av program och inriktningar i gymnasie- och vuxenutbildning ska anpassas till sökandes intressen såväl som till arbetslivets behov av arbetskraft,
- det ska finnas fler mötesplatser för barn och unga i hela kommunen,

3. Folkhälsa genom hela livet

I takt med att antalet invånare ökar blir också de äldre fler. Vi lever längre och de äldre ska ha en vardag med meningsfullt innehåll. Aktuell forskning visar att friskfaktorer som kost, utevistelse i skog och mark, fysisk aktivitet och ett socialt liv med tillgång till kulturverksamhet av olika slag tillhör en god välfärd. Vi värnar därför aktiviteter sådana som erbjuds via mötesplatser som Seniorernas hus och i olika föreningar.

Det behövs ett övergripande arbete med problematiken kring våld i nära relationer. Kommunen ska erbjuda kompetensutveckling och god kvalitet i arbetsmiljön. Våld i en nära relation kan vara psykiskt, sexuellt och materiellt. Samhällets kostnader för våld i nära relationer är stora. Den största kostnaden är dock på personlig nivå och kommunen som arbetsgivare har ett stort ansvar att förebygga detta genom t ex kommunövergripande utbildning.

Rätten till en egen bostad är grunden för trygghet, ett boende som så långt möjligt ska vara anpassat till vars och ens behov, varierande efter hälsa, kraft och förmågor. Det ska finnas platser i tillräckligt antal på olika typer av boenden där man kan få stöd, oavsett om det är särskilt boende, service-, trygghets-, LSS- eller ordinärt boende. Vi ser särskilda behov av förbättringar för personer som drabbas av demenssjukdom eller funktionsvariationer.

Samhällets olika stödfunktioner ska hänga samman som länkar i en kedja. Den som behöver stöd och hjälp ska inte behöva tänka på vem som ska leverera olika insatser.

När behov av hjälpsatser aktualiseras ska det finnas en sammanhållen vårdkedja, där den enskilde tilldelas en fast kontaktperson. Detta gäller både inom vård, omsorg, vid funktionsvariationer eller socialpsykiatri. Kontinuitet och kvalitet är avgörande för en god omsorg.

För att flytten från egna bostaden till äldreboendet ska bli så smidig som möjligt med en sömlös övergång, ska en modell för *Trygg inflyttning* initieras. En utsedd kontaktperson är ansvarig för mottagandet och blir den enskildes fortsatta kontaktperson.

Kvalitet i hemtjänsten är när den äldre är nöjd, inte när en uppgift bockas av på ett schema. En strikt minutbaserad styrning leder till stress och dålig arbetsmiljö och minskar de äldres möjligheter till en god omsorg. Så kallade minutscheman är inte förenliga med en god omvårdnad.

Tillgång och tillgänglighet till vård inom primär- eller specialistvården har stor betydelse för den trygga välfärden. En grundförutsättning är närhet till den hjälp som Region Skåne ansvarar för och som kommunen ska samverka med. Ystad Lasarett och vårdcentralerna i kommunen måste ha resurser som räcker för flertalet invånares behov.

Socialdemokraterna i Ystad vill att

- det utarbetas en kommunövergripande plan för att motverka våld i nära relationer,
- minutscheman i hemtjänsten avskaffas under nästa mandatperiod,
- vård- och omsorgsboenden bemannas utifrån vårdbehov,
- avgifter för tekniska hjälpmedel tas bort,
- bemanningen och personalens arbetsscheman utgår från vårdtagarnas individuella vård- eller omsorgsbehov,
- personal med rätt till arbetskläder ges rätt till fria arbetsskor,

- ett utvecklingsarbete startar för att ta fram riktlinjer och arbetssätt för en trygg inflyttning till äldreboenden,
- det avsätts särskilda resurser för att öka kompetens och bemanning för omsorg och vård av dem som drabbats av demenssjukdom,
- planering påbörjas för att öka antalet platser för eget boende inom LSS,
- planering startar för att öka antalet platser i olika former av äldreboenden, även på mindre orter,
- möjlighet till trygghet och stöd ska ges utifrån individuella, över tid skiftande, behov av samhällsservice, stöd, omsorg eller vård,
- det ska planeras in tillagningskök vid ny- och ombyggnad av varje vård- och omsorgsboende,